

4. Oosterschelde en Veerse Meer

Geïdentificeerde kennisleemtes

De opsomming van kennisleemtes is vooraf gedaan door Deltares op basis van beschikbare stukken. Geprioriteerd op relatief belang volgens deelnemers van de sessie.

Wat zijn de opties voor optimalisatie van het operationeel peilbeheer bij zeespiegelstijging?	2
Wat zijn de opties voor aanpassing van het sluitregime om onnodige sluitingen te voorkomen?	2
Wat kan de bijdrage zijn van suppleties aan behoud van de hoogwaterveiligheid?	1 3 3
Hoe is de bereikbaarheid van het Veerse Meer door de Zandkreeksluis voorbij 2050?	3 3
Welke aanpassingen zijn nodig aan de havens en buitendijkse bebouwing en hoe kan daar nu al rekening mee worden gehouden?	3 2
Wat is de huidige status en de ontwikkeling van waterkwaliteit en onderwaterleven en welke perspectieven biedt dit in handelingsruimte voor waterbeheer in het Veerse Meer?	1
Hoe functioneert het ecosysteem van het Veerse Meer op de korte tot middellange termijn?	2
Welke natuurwaarden profiteren van de klimaatverandering?	2 2
Wat gebeurt er voorbij 1,5 m zeespiegelstijging met ecologie in de Oosterschelde?	3
Hoe is de ontwikkeling van het ecosysteem onder invloed van autonome ontwikkeling en klimaatverandering te voorspellen?	1 1 1
Wat is de huidige status en de ontwikkeling van waterkwaliteit en onderwaterleven en welke perspectieven biedt dit in handelingsruimte voor waterbeheer in het Veerse Meer?	1 1
Welke natuurdoelen (N2000) zijn als gevolg van klimaatverandering op lange termijn niet meer (volledig) haalbaar, los van aanpassingen in de inrichting van watersystemen?	2 1 1

Opmerkingen bij kennisleemtes

Opmerking
Zandsuppleties en daarmee behouden zandplanten/intergetijdengebied dempen de golfwerking, eigenlijk toewerken naar hele brede dijkzone, van zandplaat-vooroever-rijke dijk en achterland (dynamische zone met brede invulling). combineren van opgaven
Suppleties t.b.v. hoogwaterveiligheid zijn vooral effectief als ze hoog op de slikken liggen, dan is verstuuving wel een probleem (les Oesterdam). Onderzoeken of zand vasthouden met bijvoorbeeld vegetatie mogelijk is?
Voor VM is gekeken naar peilbeheer om eerste knelpunt DIN te adresseren. Er zijn ook eenvoudigere oplossingen zoals gebruik maken van schelpdieren om DIN te verwijderen, of aanpak bij bron.
Wat kunnen experimenten betekenen? De urgentie is er nog niet. Is het dan zinvol om pilots te ondernemen? Niet alleen voor kennis maar ook om gebiedseigenaren en bewoners mee te nemen. Bijvoorbeeld suppleties voor de oevers?
Voor nieuwe buitendijkse bebouwing bepalen wat mogelijk en nodig is op basis van levensduur, type object en mogelijke overstromingsdiepte. Eventueel een uitgiftepeil bepalen. Voor bestaande

bebouwing verkennen wat levensduur nog is en wat mogelijkheden zijn voor adaptieve maatregelen. (onderzoek DPRD)
Moment van sluiten van kering kan bij langere sluiting ook gevolgen hebben op natuur. Tijdens hoogwater, problemen voor vogels, tijdens laagwater problemen voor bodemdieren.
Niet alleen oesters ervaren schade tijdens sluitingen maar ook platen kalven juist dan sterk af. Onderzoeken waard of het technisch mogelijk is een tijdsvarierend binnenpeil na te streven tijdens een storm (dus niet discreet als de 1-2-1 strategie)?
Welk gebruik is duurzaam (te maken) rekening houdend met ZSS. Dus nu niet investeren in nieuwe ontwikkelingen als die op termijn niet meer kunnen renderen of zelfs een negatieve impact hebben of krijgen.
Moet je nog wel buitendijks bouwen als perspectief is dat peil stijgt?
Ik ben benieuwd naar analyses die een idee geven welke soorten kans maken om achteruit te gaan en welke soorten juist voordeel zullen ervaren? Dus bijvoorbeeld kan voor meer onderwater leven?
Sommige soorten verplaatsen al door klimaatverandering. Hierdoor worden sommige N2000 doelen al niet gehaald. Er is synergie nodig tussen N2000, klimaatverandering en klimaatadaptatie. Als je dit vroeg inzichtelijk maakt kan dit bijdragen aan het ontwikkelen van lange-termijn perspectief en nú besluiten nemen. (project Schouwen-Duiveland)
Wat is er nodig voor omkeren negatieve trends watervogels (want die is er voor VM nog sterker dan elders in de delta), behalve meer rust creëren?